

Kokkolan lasten ja nuorten kuvataidekoulu

Lopputyöopas

Kokkolan lasten ja nuorten kuvataidekoulu

Kuvataiteen syventävien opintojen lopputyö

"Kuvataiteen laajan oppimäärän syventäviin opintoihin sisältyy lopputyö, joka muodostuu taiteellisesta työstä, työskentelyprosessin kuvauksesta ja oman oppimisprosessin reflektoinnista. Lopputyön arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan omalle työlleen asettamat tavoitteet ja hänen syventävien opintojensa suuntautuminen."

(Taiteen perusopetuksen kuvataiteen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteet/Opetushallitus 2018)

Lopputyöhön kuuluu:

- Taiteellinen työ (teos/teossarja)
- Kirjallinen osuus/portfolio
- Osallistuminen lopputyöohjaustilaisuuksiin
- Osallistuminen yhteiseen lopputyönäyttelyyn ja sen rakentamiseen
- Osallistuminen lopputöiden esittelytilaisuuteen

Emmi Tuukkasen lopputyö v. 2013-14

Lopputyön laajuus on n.140h. Siihen sisältyy kaikki lopputyöhön käytetty työaika; teoksen suunnittelu, teoksen toteutus, ohjaustilaisuudet, portfolioon koostaminen, näyttelyn ripustaminen ja esittelytilaisuus. Lopputyö tehdään pääsääntöisesti opintojen loppuvaiheessa yhden lukuvuoden aikana.

Milloin lopputyön voi tehdä?

Lopputyön tekemisen voit aloittaa opiskeltuasi vähintään 2-3 lukuvuotta työpajaopinnoissa ja ollessasi vähintään 16-vuotias. Lopputyön tekeminen edellyttää sitoutumista lukuvuoden mittaiseen pitkäjänteiseen ja itsenäiseen työskentelyyn. Valitse itse lopputyön aiheen ja tekniikat, mutta saat ohjausta opettajilta oman tarpeesi mukaan.

Lopputyö tehdään opintojen loppuvaiheessa, mutta voit jatkaa opiskelua kuvataidekoulussa vielä lopputyön tekemisen jälkeen, siihen saakka kunnes täytät 20 vuotta.

Ellet tee lopputyötä, saat osallistumistodistuksen kaikista suoritetuista opinnoista.

Nuppu Uusitalo 2022-2023

Ada Wennströmin lopputyö vuodelta 2017-18

Lopputyö

Lopputyö muodostuu teoksesta tai teossarjasta ja portfolioista. Portfoliossa kerrotaan teoksen tavoitteista ja työprosessista sekä arvioidaan omaa onnistumista työskentelyn eri vaiheissa.

Lopputyö on syytä valita itseä erityisesti kiinnostavasta kohteesta. Työn tekemisen tulisi olla mielenkiintoista, haastavaa, antoisaa, innostavaa ja myös mukavaa!

- Valitse työpaja/työpajat lukuvuodelle lopputyön tekotavan mukaan.
- Mieti tarkasti mitä haluat tehdä lopputyössäsi. Laadi siitä hyvä suunnitelma ja rajaa aihe huolella. Tee etukäteen erilliselle lomakkeelle (liite 1) lopputyösuunnitelma, jossa määrittelet itsenäisesti omat ideasi, tavoitteesi, työskentelyaikataulusi, valitsemasi tekotavan jne.
- Työpajan opettaja ohjaa sinua esim. teknisissä seikoissa ja huolehtii tarvittavasta materiaalista. Oppituntien aikana saat normaalisti ohjausta opettajaltasi kuten muutkin oppilaat, vaikka teet yksilöllistä työtäsi.
- Lopputyön ohjaamisesta on vastuussa myös kuvataidekoulun lopputyövastaava (Aija Isosaari). Häneltä saat apua lopputyöhön liittyvissä kysymyksissä.
- Lopputyö tehdään pääsääntöisesti omassa työpajassa, mutta työskennellä voit myös kotona tai kuvataidekoulussa, omalla ajalla. Jos haluat, sinulle voidaan järjestää mahdollisuus työskennellä koulun tiloissa myös oman opetusryhmän kokoontumisaian ulkopuolella.
- Pidä koko lopputyön ajan työpäiväkirjaa, jossa havainnollistat työskentelyprosessisi vaiheet omalla persoonallisella tavallasi.
- Koulun perusmateriaalit ja -työvälineet ovat vapaasti käytettävissäsi; erityismateriaalien hankinnasta on sovittava lopputyövastaavan ja rehtorin kanssa.

Meeri
Hämäläinen
2022-
2023

Anni Keskiopikelan lopputyön portfolio v. 2017-18

Portfolio

Työskentelyn aikana pitämäsi työpäiväkirja muodostaa portfoliosi rungon. Työpäiväkirja on oman oppimisesi dokumentti, johon kerätään materiaalia koko prosessin ajan, aivan alkupohdinnoista alkaen. Tallenna työpäiväkirjaan mm. kaikki luonnokset, tiedot lähde- ja oheismateriaaleista, kuvat työn välivaiheista, yrityksistä, erehdyksistä ja onnistumisista.

Näyttelyyn esille tuleva portfolio kirjoitetaan työpäiväkirjan pohjalta. Portfoliiossasi voisit pohtia esim. seuraavia asioita:

- Mitkä olivat työn lähtökohdat?
- Miksi teit juuri tämän teoksen?
- Mitä haluat kertoa työlläsi katsojalle?
- Miten työskentely eteni?
- Miksi valitsit työllesi juuri tämän tekotavan?
- Miten ideat kehittyivät?
- Mitä lähdeaineistoa käytit, mistä löysit?
- Mistä sait vaikutteita tekemiseesi? (Esim. kirjat, artikkelit, toiset taiteilijat)
- Miten ratkaisit ongelmat?
- Mikä muutti suunnitelmaasi, miksi ja miten?
- Mikä prosessissa on tuntunut helpolta ja mukavalta, mikä vaikealta?
- Mitä olet oppinut lopputyöprosessin aikana itsestäsi ja omasta taiteellisesta työskentelystäsi?
- Miten valmis lopputyösi vastaa asettamiasi tavoitteita?
- Mitä opit lopputyöprosessin aikana?

Portfolio voi olla yhdistelmä kuvista ja tekstistä, mutta myös joko kuva- tai tekstipainotteinen. Muoto voi olla digitaalinen tai fyysinen ”paperiversio”. Liitä mukaan työkirjaasi kerättyä kuva-aineistoa ja ota itse kuvia työskentelystä sekä teoksesi eri vaiheista. Kuvaamiseen voit käyttää tarvittaessa koulun kameraa. Myös kuvien tulostus onnistuu koululla. Jos käytät portfolioissasi lainauksia tai toisen tekemiä kuvia, muista mainita teksti- ja kuvalähteiden alkuperä (lehdet, kirjat, internet-osoitteet).

Lopputyönäyttely Galleria Artistassa lokakuussa 2018

Ajallinen kesto

- Itsenäisen lopputyön tekemisen ajallinen kesto on pääsääntöisesti 1 lukuvuosi
- Kun suunnittelet aikatauluasi, mieti tarkoin omat voimavarasi ja jakamisesi
- Lopputyön laajuus tunneissa: omassa työpajaryhmässä tapahtuvaa työskentelyä n.100 t ja itsenäistä omalla ajalla tapahtuvaa työskentelyä min. 40 t
- Lopputyön tekeminen edellyttää myös osallistumista tiedotustilaisuuksiin, yhteisohjaukseen sekä lopputyönäyttelyn rakentamiseen ja oman lopputyön esittelyyn esittelytilaisuudessa

Lopputyöaikataulu

- Lopputyösuunnitelmat on jätettävä syksyllä lopputyövastaavalle. Tarkka päivämäärä ilmoitetaan lukuvuosittain.
- Ensimmäisestä lopputyöpalaverista tiedotetaan lukujärjestyksen yhteydessä; tässä tilaisuudessa kaikkien lopputyötä tekevien on oltava läsnä tai sovittava asiasta lopputyöryhmää vetävän opettajan kanssa
- Muut yhteispalaverien päivämäärät sovitaan ensimmäisessä tapaamisessa

Lopputyönäyttely ja arviointi

Valmiit lopputyöt ja portfolioit esitellään huhti-toukokuussa kuvataidekoulun järjestämissä näyttelytiloissa, lopputyönäyttelyssä. Näyttelyn valmisteluun ja ripustamiseen osallistuvat kaikki lopputyön tehneet oppilaat. Oppilaat osallistuvat myös näyttelyn purkuun yhdessä sovittujen aikataulujen mukaan.

Osa Annu-Elina Erkkilän lopputyöstä 2015-16

Osa Wilma Pohjosen päättötyöstä
v. 2015-16

Oppilas saa lopputyöstä sanallisen arvioinnin. Arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan omalle työlleen asettamat tavoitteet sekä hänen syventävien pintojensa suuntautuminen. Arvionti pohjautuu paikallisessa opetussuunnitelmassa määriteltyihin arvionnin kohteisiin ja kriteereihin. Lopputyönä arvioidaan valmis teos tai teossarja, työkentelyprosessin kuvaus sekä oman oppimisprosessin reflektointi.

Esittelytilaisuus

Esittelytilaisuuteen osallistuvat lopputyövastaava, arvioitsijat ja lopputyön tekijät. Tilaisuudessa oppilas esittelee lyhyesti oman lopputyönsä; arvioitsijat voivat myös esittää kysymyksiä tekijälle. Keskustelut antavat oppilaalle mahdollisuuden täsmentää lopputyönsä tavoitteita ja työskentelyprosessia.

Arvioinnin oikaiseminen

Oppilas voi kahden kuukauden kuluessa arvioinnista tiedon saatuaan pyytää arvioinnin suorittanutta opettajaa tai opettajia uusimaan arvioinnin. Jos oppilas on tyytymätön pyynnöstä tehtyyn uuteen arviointiin tai ratkaisuun, jolla pyyntö on hylätty, oppilas voi pyytää arviointiin oikaisua rehtorilta.

LAAJAN OPPIMÄÄRÄN ARVIOINNIN KOHTEET JA ARVIOINNIN KRITTEERIT

Kuvataiteen laajan oppimäärän arvioinnin kohteita ovat taidesuhde, visuaalinen lukutaito ja osallisuus sekä vaikuttaminen. Kuvataiteen laajan oppimäärän kriteerit osaamiselle oppimäärän päättyessä:

Taidesuhde

- Oppilas osaa ilmaista itseään kuvallisesti ja osoittaa pystyvänsä tavoitteelliseen työskentelyyn.
- Oppilas osaa reflektoida omaa taiteellista työskentelyään.
- Oppilas osaa asettaa itselleen tavoitteita ja työskentelee pitkäjänteisesti.
- Oppilas osaa valita omaan taiteelliseen työskentelyyn sopivat tekniikat, materiaalit ja menetelmät.
- Oppilas osaa perustella omat näkemyksensä ja taiteelliset ratkaisunsa.

Visuaalinen lukutaito

- Oppilas osaa havainnoida ympäristöään moniaistisesti sekä käyttää havaintojaan työskentelyssään
- Oppilas osaa käyttää kuvallisen kerronnan keinoja itselleen sopivalla tavalla.
- Oppilas ymmärtää visuaalisen kulttuurin ilmiöitä teoksen, katsojan ja tekijän näkökulmista.
- Oppilas ymmärtää muodon ja sisällön välisen suhteen taideteoksessa.
- Oppilas osaa perustella tulkintojaan ja arvostuksiaan suullisesti, kirjallisesti tai kuvallisesti.
- Oppilas osoittaa taiteen historian, nykytaiteen ja visuaalisten alojen tuntemusta.

Osallisuus ja vaikuttaminen

- Oppilas osaa tulkita ja tarkastella kriittisesti kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin välittämiä viestejä ja niissä ilmeneviä arvoja.
- Oppilas osoittaa itsenäisen ajattelun taitoja omassa taiteellisessa työssään.
- Oppilas asettaa taiteellisen työnsä julkisesti esille ja tuo sillä esiin ajatuksiin, tulkintojaan ja kannanottojaan julkisessa ympäristössä

Kuka saa päättötodistuksen?

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaisen päättötodistuksen saamisen edellytyksenä on perusopintojen päättötodistus, lopputyön tekeminen sekä osallistuminen taiteen perusopintojen perusopintoihin ja syventäviin opintoihin.

Edellytyksistä voidaan tehdä poikkeus rehtorin/opettajien arvion perusteella, jos oppilas osoittaa osaamisensa muulla tavoin, esimerkiksi näyttöiden perusteella. Oppilaan tulee myös osallistua Perusopinnot 3:n sekä syventävien opintojensa aikana vähintään kuudelle taiteen tuntemuksen luennolle/näyttelykäynnille omatoimisesti. Jos oppilaalla ei ole koko laajan oppimäärän päättötodistukseen vaadittavia opintoja, hän saa osallistumistodistuksen.

Lopputyöhön liittyvistä asioista voit tiedustella oman työpajasi ohjaajan lisäksi

- Kuvataidekoulun rehtorilta Aija Isosaarelta
p. 044-7809526, aija.isosaari@kokkola.fi
- Todistuksiin liittyvissä asioissa ota yhteyttä sihteeri Aune-Maarit Saukkoon p. 040-8065167 tai
ktk-bks@kokkola.fi

Lopputyön aikataulu:

Ohjausta saa koko prosessin ajan omalta opettajalta ja lopputyövastaavalta oman tarpeen mukaan!

Elokuu	Lopputyösuunnitelman tekeminen. Jätä suunnitelma lopputyövastaavalle tai omalle opettajalle. Lopputyöinfo, jossa kerrotaan kaikki tarpeellinen lopputyöprosessista.
Syyskuu	Lopputyön ideointia ja kypsyttelyä ensimmäisen palaverin ja oman suunnitelman pohjalta. Kokeiluja ja luonnostelua. Muista pitää työpäiväkirjaa tästä eteenpäin!
Lokakuu	Työskentelyä Muista pitää työkirjaa ja ottaa kuvia työskentelyn eri vaiheista! Tapaaminen lopputyövastaavan kanssa, tilannekatsaus
Marraskuu - Joulukuu	Työskentelyä Muista pitää työkirjaa ja ottaa kuvia työskentelyn eri vaiheista!
Tammikuu	Työskentelyä Muista pitää työkirjaa ja ottaa kuvia työskentelyn eri vaiheista!
Helmikuu	Työskentelyä Muista pitää työkirjaa ja ottaa kuvia työskentelyn eri vaiheista! Tapaaminen lopputyövastaavan kanssa, tilannekatsaus
Maaliskuu	Työskentelyä Muista pitää työkirjaa ja ottaa kuvia työskentelyn eri vaiheista! Maaliskuun lopputyöpalaveri
Huhtikuu	Työ valmistuu! Portfolio valmistuu! Huhtikuun lopputyöpalaveri, jossa sovitaan näyttelyyn liittyvistä asioista. Valmistelee ripustus eli mieti teoksesi ja portfoliosi esillepano valmiiksi näyttelytilaan (esim. paspikset, kehykset, jalustat.).
Toukokuu	Näyttelyn ripustus yhdessä lopputyöryhmän kanssa, avajaiset ja näyttelyn purku. Lopputöiden arviointitilaisuus, johon kaikkien on osallistuttava.
Kesäkuu	Kirjalliset lopputyöarvioinnit saapuvat postissa kotiisi!

LOPPUTYÖSUUNNITELMA

NIMI _____ SYNTYMÄAIKA _____

PUHELIN _____ SÄHKÖPOSTI _____

TÄHÄNASTISET TYÖPAJAOPINNOT _____
_____

LOPPUTYÖSI KANTAVA AJATUS, AIHE, SISÄLTÖ, SANOMA?
PERUSTELE MYÖS MIKSI VALITSIT JUURI TÄMÄN!

TEKOTAPA / TEKOTAVAT; PERUSTELE MYÖS MIKSI VALITSIT JUURI TÄMÄN/ NÄMÄ!

MITÄ MATERIAALEJA AIOT KÄYTTÄÄ LOPPUTYÖSSÄSI? _____

MITÄ OPPIMISTAVOITTEITA ASETAT LOPPUTYÖLLESI?

AIKATAULU

Kannen kuvat:
Alma Koski-Vähkilä
(Osa lopputyöstä 2019-20)